

પક્ષમાં વક્રીલનું નહીં, જજનું કામ કરીશ : રાહુલ ગાંધી

જયપુર, તા. ૨૦
રાહુલ ગાંધીએ પક્ષના ઉપાધ્યક્ષ બન્યા બાદ પ્રથમ વાર લોકોને સંબોધન કર્યું હતું. આ દરમિયાન તેમણે અનેક મુદ્દા વાત કરી હતી અને ઘણીવાર ભાવુક પણ બની ગયા હતા. તેમણે તેમના પરિવારના બલિદાનની પણ વાત કરી હતી,

કોંગ્રેસના ઉપાધ્યક્ષ બન્યા બાદ કાર્યકરોને પ્રથમ સંબોધન

આર્થીક સુધારા વિશે ઉપાયો બતાવ્યા હતા અને કોંગ્રેસને વધુ અસરકારક બનાવવાની પણ ચર્ચા કરી હતી. પોતાના ભાષણમાં રાહુલ ગાંધીએ ભાષ્ટકાચરનો મુદ્દો ઉઠાવી કહ્યું હતું કે હવે લોકો પાસે ૧૦૦માંથી

વક્રીલનું નહીં પરંતુ જજનું કામ કરશે. તેમના ભાષણમાં સૌથી પહેલા રાહુલે કહ્યું કે પક્ષના પાયાના પથરા તેમના માટે સન્માનની વાત છે. આ માટે તેમણે સોનિયા ગાંધી અને મનમોહન સિંહને ધન્યવાદ આપ્યા અને જણાવ્યું કે મનમોહન સિંહજીએ પ્રસંગીય કામ કર્યું છે. મનરેગાથી લાખો લોકોને કામ મળ્યું છે.

રાહુલે વધુમાં કહ્યું કે છેલ્લા આઠ વર્ષમાં હું ઘણું શીખ્યો છું. સહયોગ આપવા માટે તેમણે તમામ કાર્યકરોને ધન્યવાદ આપ્યા હતા. તેમણે કહ્યું કે પક્ષમાં કાર્યકરોની કદર થવી જોઈએ અને ચૂંટણી સમયે બળવો કરનાર નેતાઓ સામે કાર્યવાહી થવી જોઈએ આ સાથે જ

કોંગ્રેસ જેવી ગહેરાઈ કોઈ પાર્ટીમાં નથી દેશમાં મોબાઈલ કોંગ્રેસ પક્ષની દેશ છે. આ તકે રાહુલે કહ્યું કે કોંગ્રેસ પ્રત્યેક ભારતીય સાથે બેઠભાવ વગર

પક્ષમાં નંબર-૨ની ખુરશી અપાઈ હતી. તેમના ભાષણ દરમિયાન તમામ યુવા નેતા રાહુલના સમર્થનમાં સુરોચ્ચાર કરતા નજરે પડ્યા હતા. પોતાના દાદી અને પિતા વિશે ઉલ્લેખ કરતા રાહુલે તમામ નેતાઓ અને કાર્યકરોને ભાવુક બનાવી દીધા હતા. ભાવના અને જોશપૂર્ણ તેના પહેલા સંબંધમાં રાહુલ ગાંધીએ કહ્યું કે ગઈરોતે તેમની માતા સોનિયા ગાંધી તેમની પાસે આવ્યા હતા અને કહ્યું હતું કે સત્તા જેર સમાન હોય છે. જે તાકાત સાથે ખતરો પણ લાવે છે. રાહુલ ગાંધીએ જણાવ્યું કે સત્તા પર પ્રત્યેક ભારતીયનો સમાન હક હોવા છતાં સત્તાની આવી માસ્કેટલાક લોકોના જ હાથમાં કેમ છે? દેશભરમાં થઈ રહેલા પ્રદર્શનો

બાબને તેમણે કહ્યું કે જનતા પોતાને અલગ પડી ગયાનું અનુભવે છે. એટલે તેમનામાં આટલો ગુસ્સો છે. તેમણે કહ્યું કે આપણે રોજ સિસ્ટમની ખામીઓ જોઈએ છીએ, ભાષ્ટકાચર નાબૂદ કરવાની વાત કરીએ છીએ પણ તેમ ન થવાની વાત એ છે કે ભાષ્ટ લોકો જ ભાષ્ટાચાર નાબૂદ કરવાની વાત કરે છે. જે ઓ મહિલાઓની કદર કરતા નથી તેઓ સન્માનવાની વાત થાય છે. રાહુલે કહ્યું કે જે દિવસે પક્ષમાં જનતાનો અવાજ ગુંજવા લાગશે તે દિવસથી કોંગ્રેસને કોઈ તાકાત હરાવી શકશે નહીં. મને બેંકોમિટ્ટન રમવું પસંદ છે. કેમકે તેનાથી સંતુલન બનાવવામાં મદદ મળે છે. મારા દાદીની સુરક્ષામાં બે પોલીસવાળા

રીયલ એસ્ટેટ, બ્રોકિંગ કંપની બેંક શરૂ કરે તે જરૂરી : સરકાર

નવી દિલ્હી, તા. ૨૦
કેન્દ્ર સરકારે જણાવ્યું છે કે રીયલ એસ્ટેટ અને બ્રોકિંગ કંપનીઓને મંજૂરી આપવી જોઈએ. જો કે નાણાં મંત્રાલય દ્વારા જણાવવામાં આવ્યું છે કે ગેરરિતીને રોકવા માટે તમામ સુરક્ષા પાસા પર ચોક્કસપણે ધ્યાન આપવાની જરૂર છે. નવા બેંકિંગ લાયસન્સ જારી કરવા અંગે આરબીઆઈની હિલચાલ અંગે સરકારે કહ્યું છે કે આવી કંપનીઓને બેંક શરૂ કરવાની મંજૂરી આપવી જોઈએ. પરંતુ સુધ્ધ કંપની અથવા તો પ્રોમોટર્સ સાથે સંબંધિત કંપનીઓમાં એક્સપોઝર લેવા અંગે સંપૂર્ણ પ્રતિબંધ રહે તે જરૂરી છે. સુત્રોએ કહ્યું છે કે સરકાર રીયલ એસ્ટેટ આ દિશામાં આગળ વધે તેમ માને છે. આવા પ્રોમોટર્સના મોટી સંખ્યામાં કસ્ટમરો અને ગ્રાહકો નવી બેંકમાંથી લોન મેળવી શકશે નહીં. વર્ષ ૨૦૧૧માં જારી કરવામાં આવેલા પાન-૧ સેક્ટરમાં નવી બેંકના લાયસન્સના આરબીઆઈના મુસદ્દા ધારાધોરણમાં જણાવ્યું છે કે કંપની અતવા તો કોઈ પણ પ્રપુ જ ૧૦ ટકા અથવા તો વધારે સંપતિ ધરાવે છે તે લાયક બને છે. નાણાં મંત્રાલય દ્વારા દેશના બેંકિંગ સુવિધા નહીં ધરાવતા વિસ્તારમાં ૨૫ ટકા બેંક શાખાઓ ખોલવા માટેની આરબીઆઈની દરખાસ્તને ટેકો આપવામાં આવ્યો છે. આવનાર દિવસોમાં મોટી કંપનીઓ બેંક શરૂ કરવાની દિશામાં આગળ વધી શકે છે જેથી બેંકો વચ્ચે જોરદાર સ્પર્ધા મળી શકે છે.

ઈજુઓએમની બેઠક રજમી જાન્યુઆરીએ

નવી દિલ્હી, તા. ૨૦
નાણામંત્રી પી.વિદ્યેશ્વરના નેતૃત્વમાં ઈજુઓએમની બેઠક રજમી જાન્યુઆરીના દિવસે મળનાર છે. જેમાં ઈન્ડિયન ઓઈલમાં ૧૦ ટકા હિસ્સેદારી વેચવા માટેની કિંમત નક્કી કરવામાં આવશે. ઈન્ડિયન ઓઈલમાં હિસ્સેદારી વેચીને તિજોરીને ૩૦૦ કરોડની આવક થશે. ઈજુઓએમની બેઠક રજમી જાન્યુઆરીના દિવસે મળનાર છે. સુત્રોએ કહ્યું છે કે, આ ઈજુ ૨૯મી જાન્યુઆરીના દિવસે બજારમાં આવનાર છે. સરકાર ૧૦ ટકા હિસ્સેદારી વેચવાની યોજના ધરાવે છે. હિસ્સેદારી વેચીને જંગી આવક ઉભી કરવામાં આવશે. આ કંપની ૧.૦૧ ટકા કરોડ શેર અથવા તો ૧૦ ટકા હિસ્સેદારી વેચવામાં આવશે. વર્તમાન

ભાજપ અને આરએસએસ તેમના ટ્રેનીંગ કેમ્પમાં આતંકવાદને પ્રોત્સાહન આપી રહ્યા છે : શિંદે

ઓલ ઈન્ડિયા કોંગ્રેસ કમિટીની બેઠકમાં શિંદેના નિવેદનથી વિવાદ

જયપુર, તા. ૨૦
કેન્દ્રીય ગૃહ પ્રધાન સુશીલકુમાર શિંદેએ આજે એવો આક્ષેપ કરીને ખળભળાટ મચાવી દીધો હતો કે, ભાજપ અને આરએસએસ તેમના ટ્રેનીંગ કેમ્પમાં હિન્દુ આતંકવાદને પ્રોત્સાહન આપી રહ્યા છે. શિંદેની તેમના નિવેદન બાદ ચારે બાજુ વ્યાપક ટીકા ટિપ્પણી શરૂ થઈ ગઈ છે. ભાજપ અને સંઘના નેતાઓ ટીકા ટિપ્પણી કરવા મેદાનમાં આવી રહ્યા છે. શિંદેએ કહ્યું હતું કે, ભાજપ અને સંઘ ઘુસણખોરી અંગે વાત કરી રહ્યા છે પરંતુ અમારી પાસે એવા એહવાલ આવી રહ્યા છે કે, ભાજપ અને સંઘ તેમના ટ્રેનીંગ કેમ્પમાં હિન્દુ આતંકવાદને પ્રોત્સાહન આપી રહ્યા છે. ઓલ ઈન્ડિયા કોંગ્રેસ કમિટી

શિંદેની તેમના નિવેદન બાદ ચારે બાજુ વ્યાપક ટીકા ટિપ્પણી શરૂ થઈ ગઈ છે. ભાજપ અને સંઘના નેતાઓ ટીકા ટિપ્પણી કરવા મેદાનમાં આવી રહ્યા છે. શિંદેએ કહ્યું હતું કે, ભાજપ અને સંઘ ઘુસણખોરી અંગે વાત કરી રહ્યા છે પરંતુ અમારી પાસે એવા એહવાલ આવી રહ્યા છે કે, ભાજપ અને સંઘ તેમના ટ્રેનીંગ કેમ્પમાં હિન્દુ આતંકવાદને પ્રોત્સાહન આપી રહ્યા છે. ઓલ ઈન્ડિયા કોંગ્રેસ કમિટી

રહ્યા છીએ. સમજોતા એક્સપ્રેસ બ્લાસ્ટ, મક્કા મસ્જીદ બ્લાસ્ટમાં લગુમતીઓ ઉપર આક્ષેપબાજી કરવામાં આવી હતી. અમારા દેશની સુરક્ષા માટે અમને વધુ સાવધાન

થવાની જરૂર છે. દરમિયાન સુશીલકુમાર શિંદેના નિવેદનને લઈને એક બાજુ શિંદેની આકરી ઝેંચરે પત્રકારો સાથે વાતચીત કરતાં કહ્યું છે કે, આ બાબત અમે લાંબા સમયથી જાણીએ છીએ શિંદે આ બાબત કેહવાની હિંમત કરી શક્યા છે. શિંદેએ અગાઉ એમ કહીને વિવાદ જગવ્યો હતો કે, તપાસ બાદ અમને જાણવા મળ્યું છે કે, ભાજપ અને આરએસએસ તેમના ટ્રેનીંગ કેમ્પમાં હિન્દુ આતંકવાદને પ્રોત્સાહન આપી રહ્યા છે. જે ચિંતાજનક મામલો છે. ઝેંચરે કહ્યું હતું કે, સુશીલકુમાર શિંદેની વાત સાથે અમે સહમત છે. બીજા બાજુ સંસદીય બાબતોના રાજ્યમંત્રી રાજીવ શુક્લાએ કહ્યું છે કે, કોઈ હિન્દુ અથવા મુસ્લિમ આતંકવાદ નથી. સુશીલકુમાર શિંદેએ જમણેરી પોંખ આતંકવાદની વાત કરી છે. સુશીલકુમાર શિંદે વધુ મુરકેલીમાં મુકાયા છે.

મહારાષ્ટ્રના નક્સલવાદી ગઢચિરૌલી જિલ્લામાં અથડામણમાં છ નક્સલવાદીઓ ઠાર મરાયા

નાગપુરથી ૨૦૦ કિલોમીટરના અંતર પર ગોવિંદગામમાં ભીષણ અથડામણ
મહારાષ્ટ્ર, તા. ૨૦
મહારાષ્ટ્રના નક્સલવાદી ગ્રસ્ત ગઢચિરૌલી જિલ્લામાં આજે સવારે થયેલી એક ભીષણ અથડામણમાં બે મહિલા નક્સલવાદીઓ માર્યા ગયા હતા. ચોક્કસ બાતમીના આધારે પોલીસે આ સફળ ઓપરેશન પાર પાડ્યું હતું. પોલીસને બાતમી મળી હતી કે, કેટલાક નક્સલવાદીઓ ગઢચિરૌલીમાં છુપાયેલા છે. જેના આધાર પર સમગ્ર કાર્યવાહી હાથ ધરવામાં આવી હતી. વિધર્મના દલિલી ભાગમાં નાગપુરથી ૨૦૦ કિલોમીટરના અંતરે સ્થિત ગોવિંદગામમાં અથડામણ થઈ હતી. પોલીસ દ્વારા મળેલી માહિતી અનુસાર ગોવિંદગામની નજીક આવેલા જંગલમાં નક્સલવાદીઓ અને પોલીસ વચ્ચે આ અથડામણ થઈ હતી. ગઈકાલે રાતે પોલીસનું એક ઠળ નક્સલ વિરોધી ઓપરેશનના ભાગરૂપે તેનાત કરાયા બાદ નક્સલવાદીઓ પર નજર રાખવામાં આવી રહી હતી. ત્યારે જ નક્સલવાદીઓએ એકાએક ગોળીબાર કર્યો હતો. આ અથડામણ કલાકો સુધી ચાલી હતી. માર્યા ગયેલા નક્સલવાદીઓની ઓળખ હજુ સુધી કરી શકાઈ નથી. માર્યા ગયેલા નક્સલવાદીઓના મૃતદેહ અહેરી પોલિસ સ્ટેશન લાવવામાં આવ્યા છે. આ બાબતે વધુ જાણકારીની પ્રતિષ્ઠા છે. પોલીસ જણાવ્યું હતું કે, અથડામણ થોડા કલાકો ચાલુ રહી અને લગભગ સવારે ૨.૩૦ વાગે પૂર્ણ થઈ હતી. અહીં મળેલી થોડી ખબરોના અનુસાર માર્યા ગયેલા લોકોમાંથી એક સ્થાનિક ઠળનો વરિષ્ઠ સભ્ય પણ છે.

નાગરિક ઉડ્ડયન દ્વારા ૩૫૦૦ કરોડની ફાળવણીની ઉગ્ર માંગ

નવી દિલ્હી, તા. ૨૦
એયર ઈન્ડિયાની સ્થિતિને મજબૂત કરવાના હેતુસર તથા દેશમાં ઉડ્ડયન ઈન્ફ્રાસ્ટ્રક્ચરને વિકસીત કરવાના હેતુસર નાગરિક ઉડ્ડયન મંત્રાલય દ્વારા આગામી બજેટમાં ૩૫૦૦ કરોડ રૂપિયાની ફાળવણીની માંગણી કરી હોવાનું જાણવા મળ્યું છે. સત્તાવાર સુત્રોએ કહ્યું છે કે, આ રકમ વર્તમાન વર્ષમાંથી ૫૦૦૦ કરોડ રૂપિયાની વધારાની રકમ રહેશે. જેમાં ૪૬૦૦ કરોડ રૂપિયા ઈકવિટી દાલવવાના ભાગરૂપે છે. જ્યારે ૪૦૦ કરોડ રૂપિયા વ્યાજ રૂપે છે. સરકાર એયર ઈન્ડિયાના મામલામાં ખુબજ સાવધાની પૂર્વક આગળ વધવા માંગે છે. નાણાકીય વર્ષમાં બાકીના ગાળા દરમિયાન એયર ઈન્ડિયાને અપેક્ષા છે કે સરકાર ૨૦૦૦ કરોડ રૂપિયા જારી કરશે. નવી યોજના અને આગામી ગાળા દરમિયાન આ રકમ મળશે. નેશનલ કોર્પોરેશન વર્ષ ૨૦૦૮-૦૯માં ૫૫૪૮.૨૬ કરોડનું નુકશાન થયું હતું. જ્યારે ૨૦૦૮-૨૦૧૦માં ૫૫૫૨.૪૪ કરોડનું નુકશાન થયું હતું. જ્યારે ૨૦૧૦-૧૧માં ૬૬૫૫.૧૭ કરોડનું નુકશાન થયું હતું. ૨૦૧૧-૧૨માં ૭૮૫૩ કરોડનું નુકશાન થયું હતું.

સમાચાર ઝલક

- ઠંડીથી સૌરાષ્ટ્રમાં કપાસના પાકને ભારે નુકશાનનો ભય.
- સૂરતમાં લગનગાળા સમયે જ ઘોળી (લોન્ડ્રીવાળા) હડતાલ પર!
- ગુજરાતમાં હવે બાળકોને ટ્રિગુણીને બદલે પાંચગુણી રસી અપાશે.
- લવારપુરમાં સહકારી મંડળીમાં તસ્કરો પ્રાટકચાં.
- મુંબઈ મેરેથોન દોડમાં ૧૦૨ વર્ષના વડીલે ભાગ લીધો.
- ખેડામાં બોગસ ડિગ્રીવાળા ૪ શિક્ષકોને નોકરીમાંથી પાછાં પકડાવ્યું.
- દિલ્હીમાં ગંગરેષ બનાવ બાદ પણ ૪૫ બાળાત્કારનાં કેસો નોંધાયા છે?
- ઓબામા વિરૂધ્ધ પ્રાર્થના કરવાનું કહેનારા સંકળમાં આવી ગયા.
- ભાજપ-આર. એસ. એસ. કેમ્પમાં આતંકવાદી કેમ્પની તાલીમનો આક્ષેપ કરતાં ગૃહમંત્રી.
- ડિઝલના ભાવ વધતાં રેલ્વેને ૨૩૦૦ કરોડ રૂપિયાનો વાર્ષિક ભોજ પડશે.
- આજથી રેલ્વેનો ભાડા વધારો લઘુત્તમ ૩૧.૫ ભાડું રહેશે.
- કુલુ મનાલીમાં ઠંડીથી વીજળી ગાયબ થઈ.
- ભારતીય ક્રિકેટ ટીમ રેકોર્ડમાં પ્રથમ નંબરે આવી.

શાઉદ સમીપે (પાના નં. ૪ નું ચાલુ)

લોકભારતીમાં ૩૬ વર્ષના કાર્ય પછી અનુભવી અને જ્ઞાનની સ્પષ્ટતા અને સરળતાથી તેઓ નઈ તાલીમમાં તત્વો અને તંત્ર નિભાવણી અંગેના વિચારો નિર્ભય રૂપે આ પુસ્તક દ્વારા વાચકો સંખુ મુક્તિ રહ્યાં છે. લેખકનું જીવન ચરિત્ર 'ધરતી પુત્ર' અને 'અનોખા આચાર્ય' પુસ્તક દ્વારા પ્રગટ થયું છે. તેમનાં રેખાચિત્રો 'જીવનનાં નામે અજવાળું' અને સંસ્થા કથા 'લોકભારતીની લોકચાલના તેમજ 'મુક્તચલનો પ્રામશાળા' છે. કેળવણીની અનુભવ કથા 'અનુભવની એક્ષર પર' શીલ અને સંસ્કૃતિના લેખો 'સત્યના દીવા', 'ધર્મની સુવાસ' તેમજ વતનની સંસ્મરણ કથા 'હેયે પગલાં તાજાં' માં તેમણે મુક્તિ આપી છે. તે ઉપરાંત બૃહદ કાવ્યદોહન (ભાગ-૨ પર મૂલક) અને લોક સહયોગથી વિકાસ ભણી, સમુલ્લાસ નિસ્ખત, પહેલ અને પુરુષાર્થ, આપણો સમાજ ધર્મનાં સંપાદનો તેમણે અનિલ શાહ અને જયભેન શાહ સાથે મળી કર્યાં છે. તેમની પરિચય પુસ્તિકા 'સ્વાયત ક્રોલેજ' પણ પ્રગટ થઈ છે. તેમના કાર્યોને અનેક એવોર્ડ દ્વારા બિરદાવવામાં આવ્યા છે. જેમાં અનંતરાય મ. રાવળ શિક્ષણ એવોર્ડ, ભાઈભાઈ શિક્ષણ એવોર્ડ ઉપરાંત તેમનાં પુસ્તકોને ગુજરાતી સાહિત્ય પરિષદ અને ગુજરાત સાહિત્ય અકાદમીનો પ્રથમ પુરસ્કાર પ્રાપ્ત થયો છે. શિશુવિદ્યાર ભાવનગર દ્વારા 'માનભાઈ ભટ્ટ શ્રેષ્ઠ શિક્ષણ સન્માન' પણ તેમણે મેળવ્યું છે.

'માણસાઈની કેળવણી' પુસ્તકના આ લેખોમાં તેમનાં અભ્યાસી અને અનુભવનું સંયોજન અનુભવી શકાય છે. લેખકની પરિસ્થિતિના વિશ્લેષણમાં રહેલી વસ્તુનિષ્ઠ અને વાસ્તવિકતા સરાહનીય છે. લેખોમાંથી સમજ અને ડહાપણ નિતરે છે. શિક્ષકો, સંચાલકો, સરકારી અધિકારીઓ આ પુસ્તક ધ્યાનથી વાંચે તો નઈ તાલીમના દર્શન, ઈતિહાસ અને વર્તમાન સમયે તેની ઉપયોગીતા વિશે નવી અને આશાસ્પદ દૃષ્ટિ કેળવી શકશે.

'માણસાઈની કેળવણી' પુસ્તક સમય જતાં ગુજરાતના શિક્ષણ જગત અને સમાજના અન્ય રસ ધરાવતાનારાઓ માટે મૂલ ઉપયોગી નીવડશે તેવી શુભ ભાવના સાથે લેખક અને પ્રકાશકને, શુભકામના પાઠવી આવકાર્યું છે.

માણસાઈની કેળવણી
લેખક : મનસુખ સલ્લા
લેખક : ગુર્જર ગંધર્વન કાર્યાલય, રતનપોળ નાકા સામે, ગાંધીમાર્ગ, અમદાવાદ.
પૃષ્ઠ-૨૧૬, કિંમત રૂ. ૧૬૦/-
પ્રથમ આવૃત્તિ, નવેમ્બર-૨૦૧૨

કંપ (વાતા) (પાના નં. ૪ નું ચાલુ)

સવારે ઊંઘી ત્યારે ઘર નહોતું રહ્યું. ઈળિયું આખું એ સ્મશાન બની ગયેલા ઘરમાં ઠલવાઈ ગયું હતું. મેડીએ પડીને કપાસની દવા ગટગટાવી હંમેશને માટે ઊંઘી ગયેલી એની સાસુની લાશને કુટુંબીઓ ઝોળીમાં નાખી ભોંયતળિયે ઉતારી રહ્યા હતા. ઉત્તરવળે કોઈએ એને ગાયનું છાણ લઈ આવવા કહ્યું. એ બોલ્યા યાત્રા વગર વાડા તરફથી દોડી હતી. એનું મગજ બહેર મારી ગયું હતું. ચાલી પૂરેલા પૂતળાની જેમ કુટુંબની ઉમરલાયક સ્ત્રીઓનો પડવો બોલ ઉપાડી લેતી રહી. જેમ થવાનું હતું તે થઈ ગયું હતું. બલકે બહુ પૂછી તો ન થવાનું થઈ ગયું હતું. પણ એમાં એનું ક્યાં ક્યાં ચાલે એમ હતું? એને રાતવાળું દંધ રહીને રડ્યા કરતું હતું અને એ મૂંઝી મૂંઝી એ અણધાર્યાં ઈશ્વર સાથે વાત કરતી હતી.

- પછી તો ધરમાં ગણીને બે જ જીવ બચ્યા હતા! હવે એ થોડી પિયરમાં પાછી જઈ શકે એમ હતી? હવે એને થોડો કોઈ સમોવડીયો સાથી સાંપડવાનો હતો? બલકે, પાડોશીમાં જ રહેતો સુરેશના પિતરાઈ વિરેન્દ્ર સાથે પણ એ ના, ના એવું એ વિચારી સુધ્ધા ન શકે! માન્યું હોત તો બિચારા મરનારને તો એના માંદગીના બિછાને પડ્યાં પડ્યાં છાણ જોડીને કહેવા જોગ કહી દીધું હતું: સાંભળ ગાંડી, હું તો હવે ગણતરીના દિવસોનો મહેમાન છું. તને આ લોકો ભલે ખોટી આશાઓનાં ઈન્જેક્શન આપીને ખુશ રાખતા હોય. સાચી હકિકત તો એ છે કે હું છું - છું ને નહીં! મને કેન્સર નો એનું ડસી ગયો છે. ઉધાર શ્વાસ પર જીવી જીવીને કેટલું જીવવાનો? તારી સાથે મારું અંજળ પૂરું થયું. ભગવાને પ્રાર્થના કરું કે તને પાલવનારો જીવનસાથી મળી રહે... તું તો સતી સાવિત્રી જેવી પવિત્ર છે. પાંચ આંગળીનું પાપ પણ મારા ખાતે ચડ્યું છે... એટલે છાતી કાઢી રાખીને ક્યાંક ગોઠવાઈ જજો બાપ!

બોલતાં બોલતાં એની આંખોમાંથી ડળક ડળક આંસુ ખરી પડ્યાં હતાં. એનો કંઠ રૂંધાઈ ગયો હતો. ચંદ્રિકાએ એનો રૂમાલ કાઢી સુરેશનાં આંસુ લૂછ્યાં હતાં અને પછી પોતે મિનિટો લગી એનો હાથ પોતાના બેઈ હાથમાં ઢાળી રાખી ધીમે ધીમે ધારે છાનું છાનું રડતી રહી હતી. એને ઘણું બહુ કહેવું હતું પણ એ જાણતી હતી કે એવો વિકાસ સાંભળીને તો આસપાસનાં ખાટલાવાળાં દઈ અને એને મળવા આવેલાં સગાસંબંધી બિચારા સુરેશની દયા ખાવા લાગશે. એ વધારે વ્યથિત થઈ જશે. પોતે સતી સાવિત્રી તો હતી નહીં કે એના સોહાગને યમરાજાના દરવાજે જઈને પાછો લઈ આવે! હવે ડોક્ટરોએ પણ હાથ ધોઈ નાખ્યાં હતા. ત્યાં બિચારા દુખિયારા છોકરાને ખોટેખોટાં આશ્વાસનોની મોટીઓ ગળવવાનોય શો અર્થ?

જરા ઠંડા કલેજે વિચારતો ચંદ્રિકાને સુરેશની સલામમાં ખાસ્તું વજૂદ પણ વરતાયું હતું. હમણાં એવી નાતરિયા નાતમાં જન્મી હોત તો એને તાબડતોબ 'હા' ભણી દીધી હોત. પણ એ તો ઊંચા કૂળની આખરૂ... એ થોડી જીવતરની ફાટેલી કંથા પર થીંગડું મારી શકે એમ હતી? 'આપણું કૂળ કુણ? આપણું દૂધ ના લાજે કે બેટા?' - આંટિયાળી પાઘડી બાંધીને બાપના ખોરડે છબી થઈને લટકી રહેલા ડુંગરથી દાદા બોલતા સંભળાયા. ઢોલિયા પર છીંકણીના સબડકા ભરતો દાદી પણ હોંકારો ભરતો સંભળાયાં હાથે રહ્યા, આપણે કે થોડાં... વાઘરી છીએ? ના બાપ, એવું તો સપનેય ના વિચારાયા! ને એણે છાતી પર સો મણની શિલા ધરબી દીધી હતી.

● ● ●

છેલ્લે દિવસે પોથી ઉપડાવા માટે ખુલ રામસુંદરજી મહારાજે એનું નામ દઈને મંચ પર બોલાવી ત્યારે એને સભા મંડપમાંથી ઊઠતાં ઊઠતાં એકાએક આખી ધરતી ગોળ ગોળ કરતી લાગી. આંખો સામે રાતાં-લીલાં તોરણ બંધાઈ ગયાં. એકાએક જાણે નજર સામે પીળો પડદો તણાઈ ગયો. કાનમાં તમરોં બોલવા લાગ્યાં. છતાં બાપજીએ નામ જોગ બોલાવી હતી એટલે ગયા વગર છૂટકો જ ક્યાં હતો? એ જનુન પૂલક એનામાં હતી એટલી તાકાત ભેગી કરીને ઊભી થઈ અને વ્યાસપીઠ ભણી આગળ વધી. એને ડગમગતી જોઈને પુરુષવૃંદમાં બેઠેલો એનો કુટુંબી વીરેન્દ્ર એકાએક 'ભાભી... જરા સાચવજો ભાભી!' કહે તો દોડી આવ્યો. એણે ટેકો ન આપ્યો હતો તો એ વ્યાસપીઠના પગથિયા પર જ કેસડાઈ પડી હોત. ધીરે ધીરે કળ વળી અને એ મહારાજ સમક્ષ જઈ હાથ જોડીને ઊભી રહી. એના ચહેરા પર ગ્લાનિ નિહાળી કથાકાર સંત પણ પળવવાર પૂરતી વ્યથા અનુભવી રહ્યા.

પરીક્ષિત રાજાને મોક્ષ મળ્યો હતો તેમ બેટા, તમારા પતિદેવને પણ આજે ભાગવત સમાહનો પુણ્ય લાભ મળતાં સદ્ગતિ મળશે. પુત્રનો વિયોગ નહીં જીવતાં કમોતે મૂલ્યેલાં તમારો સાસુમાનું પણ તર્પણ થઈ ગયું. સંસાર તો છે જ સાર વગરનો. ઈશ્વર દયાળુ છે. તમે આર્ચનારીનો તમે શ્રીકૃષ્ણમાં શ્રદ્ધા રાખી મીરાંભાઈની જેમ જીવી શક્યાં. ધન્ય છે તમારો માતા-પિતાને... ધન્ય છે તમારો સાસરીયાંને... શામળ પટેલ જેવા યજ્ઞમાન મળે એ પણ અમારા જેવા માટે તો પ્રભુની જ પ્રસાદી...

એમણે પોતાના વરદ હસ્તે શ્રીમદ્ ભાગવતની પોથી ચંદ્રિકાના માથે મૂકી આપી ત્યારે નજીક ઊભા ઊભા એના સસરા શામળ પટેલ એકાએક ઠૂઠવો મૂકીને રડી પડ્યા. કોણ જાણે એમને શું સૂઝ્યું કે ભરી સભા વચ્ચે એમણે પુત્રવધુના પગ પડડી લીધા!